

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№16

15 მაისი 2013წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ნორიოს ნავთობშემკრები ბაზის (ნავთობის საცავების) ექსპლუატაცია
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „ნორიოს საოპერაციო კომპანია“. ქ. თბილისი, საბურთალოს რ-ნი, კოსტავას ქ.№70
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ნორიოს მიმდებარე ტერიტორია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 24.04.2013წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – გარემოსდაცვითი-საკონსულტაციო ფირმა შპს "ეკოლცენტრი"

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, შპს „ნორიოს საოპერაციო კომპანია“-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ნორიოს ნავთობშემკვრები ბაზის (ნავთობის საცავების) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

ნავთობშემკვრები ბაზა განთავსებულია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ნორიოს ტერიტორიაზე. საწარმოს სამხრეთ-აღმოსავლეთის მხრიდან ესაზღვრება სოფ. ნორიოს დასახლებული პუნქტი, რომლის უახლოეს დასახლებულ ტერიტორიამდე პირდაპირი მანძილი შეადგენს 2500 მეტრს. ნავთობშემკვრევი ბაზის განლაგების ფართი შეადგენს 7002 მ²-ს.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის საგანს წარმოადგენს ნორიოს ნავთობის საბადოზე დღეისათვის მომუშავე 8 მოქმედი ჭაბურღილიდან ამოღებული ნავთობშემცველი მასის (ფლუიდი), შემგროვებელ ბაზამდე მილსადენებით, ტრანსპორტირება და წყლის მოცილების შემდეგ სარეზერვუარო პარკში მათი დროებითი შენახვა.

საწარმოს ტერიტორიაზე განლაგებულია 2 ცალი, თითო 200 მ³ მოცულობის ვერტიკალური რეზერვუარები ფლუიდიდან გამოყოფილი წყლისათვის, ერთი 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარი ნავთობისათვის და კიდევ იგეგმება ერთი 1000 მ³ მოცულობის ნავთობის რეზერვუარის მშენებლობა. საწარმოს ტერიტორიაზე ასევე განლაგებულია სატუმბი სადგური და ავტოცისტერნებში ნავთობის გამცემი პუნქტი.

ნავთობშემკვრების ტერიტორიაზე მუდმივად დასაქმებულია 2 ადამიანი. საქმიანობის განხორციელების მიზნით გათვალისწინებულია შემდეგი სამუშაო რეჟიმი: 24 საათიანი დღე/ღამეში, წელიწადში 365 სამუშაო დღე.

ნორიოს ტერიტორიაზე მდებარე 8 მოქმედი ჭაბურღილიდან მიღებული ფლუიდი თავს იყრის ერთ ნავთობსადენში, საიდანაც პირდაპირ მიემართება თავისუფალი წყლის მოცილების 20 მ³-იანი ტევადობის და 11 მეტრის სიმაღლის სვეტში, საიდანაც თავისუფალი წყალი გრავიტაციულად გამოიყოფა ფლუიდიდან და შემდეგ მიემართება 200 მ³-იან რეზერვუარებში. რის შემდეგაც დგჭმინი ტუმბოს მეშვეობით იჭირბნება ჭაბურღილში. ნავთობი კი სვეტის ზედა გადმოსასვლელიდან პირდაპირი სატუმბი კვანძის გავლით მიემართება პირველი ან მეორე 1000 მ³-იანი მოცულობის ნავთობის რეზერვუარში.

საწარმოს მიერ გადამუშავებული ფლუიდის წლიური მაქსიმალური რაოდენობა არ აღემატება 20000 ტონას.

ფლუიდში ნავთობის შემცველობა შეადგენს დაახლოებით 20 %-ს, ხოლო დანარჩენი 80 % წარმოადგენს წყალს.

რეზერვუარების სარქველების სიმაღლე მიწის ზედაპირიდან შეადგენს:

- ფლუიდიდან გამოყოფილი წყლის რეზერვუარები - 6.36 მ. და 6.40 მ;
- ნავთობის რეზერვუარები - 9.66 მ.

ფლუიდის მიღების სიმძლავრე შეადგენს 4 მ³/სთ.

ნავთობის გაცემის სიმძლავრე ავტოცისტერნებში შეადგენს 40 მ³/სთ.

ანგარიშის თანახმად, გარემოს უმთავრესი დამაბინძურებელი წყაროებია:

- რეზერვუარების ფლუიდი და მომზადებული ნავთობით შევსება. წყარო - რეზერვუარების სასუნთქი სარქველები;
- სატუმბი სადგური;
- ნავთობის ჩასხმა ავტოცისტერნებში.

საწარმოს ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: ნახშირწყალბადები (C₁-C₅, C₆-C₁₀), გოგირდწყალბადი, ბენზოლი, ტოლუოლი, ქსილოლი.

ანგარიშის თანახმად, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაზნევის ანგარიშის შედეგთა ანალიზის მიხედვით არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმებით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას საწარმოდან დაშორებულ 500მ რადიუსის მანძილზე (უახლოესი დასახლებული პუნქტი ობიექტიდან დაშორებულია 2500 მეტრით), ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

წყალი საწარმოში გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის. სასმელი წყლის შემოტანა ხორციელდება ცისტერნით. სახანძრო მიზნებისათვის საწარმოს გააჩნია 37 მ³ მოცულობის რეზერვუარი.

ანგარიშის თანახმად სანიაღვრე წყლები არ მოითხოვენ დამატებით გაწმენდას. კერძოდ, რეზერვუარების დამცავი მიწაყრილიდან სანიაღვრე წყლები იკრებება მიწაყრილის გარეთ არსებულ მიწისქვეშა, 25 მ³ მოცულობის რეზერვუარში. რის შემდგომ აღნიშნული წყალიც იტუმბება ჭაბურღილში. საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია წვიმის წყლების შემკრები კანალიზაცია.

სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვება ხორციელდება საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილ ამოსაწმენდ ორმოში, საიდანაც მისი გატანა მოხდება პერიოდულად საჭიროებისამებრ.

ანგარიშის თანახმად საწარმოო ტექნოლოგიური პროცესების შესაბამისად არ წარმოიქმნება საწარმოს ტერიტორიის გარეთ ისეთი პროცესები, რომლებიც წარმოადგენენ ნიადაგის პოტენციური დაბინძურების წყაროს, ხოლო რაც შეეხება საწარმოს ტერიტორიის იმ ნაწილს, სადაც არსებობს რისკი ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებისა, ხორციელდება აღნიშნული ნიადაგის რეკულტივაცია (დაბინძურებული ფენის მოხსნა და მისი ახლით შეცვლა), ხოლო ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ნიადაგის კონტეინერებში განთავსება და მისი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ დაზურულ შენობაში - შემდგომი უტილიზაციისათვის.

გაზ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია საქმიანობის შედეგად შესაძლებელი ავარიული სიტუაციები, აღწერილია გამომწვევი მიზეზები და მოსალოდნელი საფრთხე, შეფასებულია რისკები და კატეგორიები და მათი მოსალოდნელი შედეგების თავიდან აცილების ღონისძიებები. აღნიშნულია, რომ საწარმოს ფუნქციონირების შემთხვევაში ნავთობის მოსალოდნელი დაღვრა შესაძლებელია მოხდეს ერთ-ერთი ქვემოთ განხილული სიტუაციისათვის:

- გამომავალი მილების და ვენტილების დაზიანება;
- ოპერატორების არასწორი ქმედება ან შეცდომა;
- რეზერვუარების გადავსება;
- ნავთობის ანაორთქლის გამოშვება ცხელ ამინდში;
- რეზერვუარის დაზიანება;
- გაჟონვა ტექნოლოგიურ დანადგარებში (მათ შორის გაჟონვა ნაკერებში);
- ავტოცისტერნის გადავსება;
- შლანგების დაზიანება;
- მილგაყვანილობათა კოროზია ან ავარიული დაზიანება.

ანგარიშში წარმოდგენილია პროფილაქტიკური ღონისძიებების კომპლექსი ნავთობის საცავი რეზერვუარებისათვის, ავტოცისტერნებისათვის, მილგაყვანილობისათვის და უსაფრთხოების დაცვა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებისას. საწარმოს ასევე შემუშავებული აქვს ნავთობის დაღვრის თავიდან აცილების გეგმა.

ატმოსფერული ელექტრული მოვლენებისაგან, აგრეთვე სტატიკური დენებისაგან დაცვის მიზნით საწარმოო ობიექტზე გათვალისწინებულია შესაბამისი ლითონის

მეხამრიდების და ხელოვნური დამიწების კონტურის დამონტაჟება. მომსახურე პერსონალი აღჭურვილია სპეცტანსაცმლით.

ანგარიშის მიხედვით ნავთობის საცავების ობიექტები მიკუთვნებულნი არიან აფეთქება-ხანძარსაშიშროების კატეგორიის ობიექტებს. პროექტით გათვალისწინებულია საწარმოსათვის ხანძარსაწინააღმდეგო წყალგაყვანილობის მოწყობა. ნავთობშემკრები ბაზის ტერიტორიაზე განთავსებულია ხანძარსაწინააღმდეგო სტენდები, რომლის თითოეულ შემაღენლობაში შედის 2 ცალი ცეცხლმქრობი, ქვიშის ყუთი, 2 ცალი ნიჩაბი, სახანძრო ბარჟი, 2 ცალი ვედრო და 2 ცალი ბრეზენტი.

ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია წვიმის წყლების კანალიზაცია.

ანგარიშში განხილულია ნარჩენების ზოგადი პრინციპები. მოცემულია ნარჩენების კლასიფიკაცია, შენახვა და სეგრეგაცია, ტრანსპორტირება. საწარმოში მოსალოდნელია საყოფაცხოვრებო და სამრეწველო (სამშენებლო, საწარმოო) ნარჩენების წარმოქმნა.

საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე დადგმულ კონტეინერებში და ხელშეკრულების საფუძველზე პერიოდულად გატანილი იქნება კომუნალური დასუფთავების სამსახურის მიერ. მისი წლიური რაოდენობა მოსალოდნელია 1.6 მ³-ის ოდენობით.

საწარმოში ასევე მოსალოდნელია რეზერვუარების გაწმენდისას წარმოქმნილი ნარჩენები. 200 მ³ რეზერვუარის გაწმენდისას მოსალოდნელია 2-3 მ³-მდე ნარჩენის (შლამის) წარმოქმნა, ხოლო 1000 მ³ მოცულობის რეზერვუარის გაწმენდისას 10 მ³-მდე შლამის წარმოქმნა. მათი განთავსება მოხდება კონტეინერებში. ნავთობით დაბინძურებული ნიადაგის (დაღვრის დროს) განთავსებაც ასევე მოხდება კონტეინერებში. აღნიშნული ნარჩენების გადაცემა განხორციელდება შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე.

საწარმოში საბურავების, რეზინის ნაკეთობების და სხვა ელასტომერების ნარჩენების წარმოქმნის შემთხვევაში მოხდება მათი დროებით განთავსება და შემდგომ ხელშეკრულების საფუძველზე შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე გადაცემა.

მეტალის ნარჩენების რეალიზება მოხდება ჯართისა და ფერადი მეტალების მიმღებ პუნქტში.

ანგარიშში გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების აცილების მიზნით გათვალისწინებულია გარემოს დაცვის მონიტორინგული სისტემის შექმნა, რაც უზრუნველყოფს გარემოს მდგომარეობაზე დაკვირვების წარმოებას და საშუალებას იძლევა პროგნოზირებადი გახდეს გარემოს ცვლილება საქმიანობის განხორციელებისას. ამასთან მონიტორინგის სისტემაში განსაკუთრებული როლი ენიჭება თვითმონიტორინგის ორგანიზაციას.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძველად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

შპს „ნორიოს საოპერაციო კომპანია“-მ უზრუნველყოს

1. საქმიანობის განხორციელება გზშ-ს ანგარიშით წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სექმის, ასევე გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებების შესაბამისად;
2. საწარმოს ტერიტორიაზე და სარეზერვო პარკის გარშემო წყლის ხანძარსაწინააღმდეგო რგოლური ქსელის მოწყობა ექვსი თვის ვადაში;
3. რეზერვუარების აღჭურვა სასუნთქი სარქველებით და სიგნალიზაციით;
4. ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარების ტექნიკური კონტროლი;
5. სანიაღვრე წყლების კანალიზაციის სისტემის მოწყობა სამი თვის ვადაში.
6. კანონმდებლობით გათვალისწინებული შრომის უსაფრთხოების ნორმებისა და მოთხოვნების დაცვა;
7. „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა, შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
8. გზშ-ს ანგარიშით წარმოდგენილი ნავთობის მიღების და გაცემის მოცულობითი სიჩქარეების დაცვა;
9. ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, აღრიცხვა, დროებით უსაფრთხოდ განთავსება და შემდგომი მართვის მიზნით სათანადო გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე ორგანიზაციებზე გადაცემა;
10. გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ორგანიზაცია გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმების მიხედვით.

IV. დასკვნა

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, შპს „ნორიოს საოპერაციო კომპანია“-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ნორიოს ნავთობშემკვრები ბაზის (ნავთობის საცავების) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის
უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი

ალექსანდრე პაპუნაშვილი
(სახელი, გვარი)
ს. მელმოწერილი

